

IDEER

DET BERLINBASERTE galleriet Grundemærk Nilsson åpnet i april en filial i Stockholm i samarbeid med kuratoren og forleggeren Gregor Ulf Nilsson. De ønsker å vise skandinavisk og internasjonalt

fotografi, og den første utstillingen som åpnet nettopp, var «Out of Context» av den svenske fotografen Julie Hetta. Du finner filialen i *Sibyllegatan 26* som er åpent onsdag til lørdag mellom tolv og 18.

HVA ER EGENTLIG MENINGEN MED DET HELE?

FOTOKUNST SOM TAR SELVE LIVET PÅ ALVOR.

D FOTO

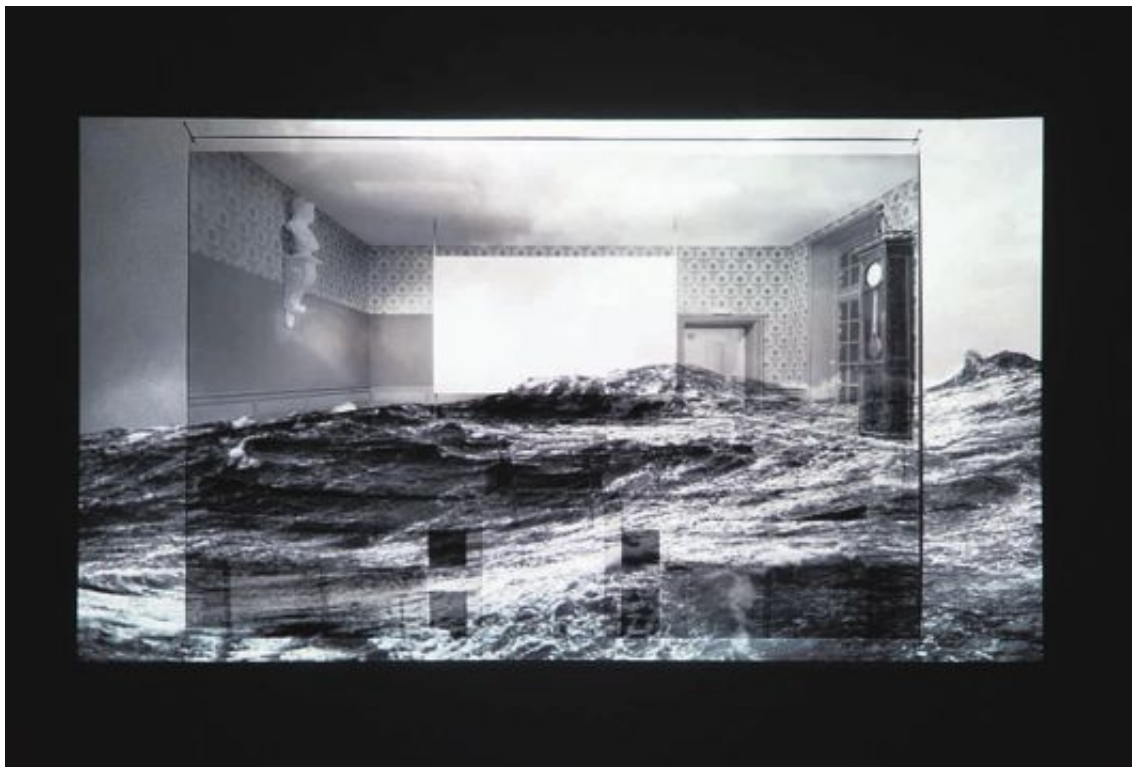

NINA STRAND
Redaktør, Objektiv

en introduksjon til utstillingen «Life Itself», som akkurat nå står på Moderna Museet i Stockholm, forklarer kuratorene Daniel Birnbaum og Jo Widoff om hvorfor de har valgt å be kunstnere svare på hva livet er. Det finnes så mye tekst om dette, men hva livet betyr, er det også mange kunstnere som arbeider med i sin kunst. En av dem er kunstner og doktor i biologi, Carsten Höller, som også står som medkurator til utstillingen, da det var hans idé fra starten av.

Ideen kom etter å ha lagt merke til hvor mange kunstnere som jobber med den nye teknologien vi er omgitt av. Og det første som møter publikum i utstillingen, er da også verket «GreenScreenRefrigeratorAction» av Mark Lechey fra 2010, et kjøleskap så intelligent at man skulle tro det levde. Kuratorene opplevde flere kunstnere som kunne fortelle om det å leve på en annen måte enn det filosofer og vitenskapsforskere kan. Kunstnere som tar for seg en usikkerhet på hvor livets grenser går, hvilke definisjoner av liv som finnes, og de leste en rekke tekster. Over hundre av disse har fått plass i boka «Life Itself», som altså ikke er en utstillingskatalog, men ment å fungere som et verk i seg selv.

MED TEKSTER av Gilles Deleuze, Emily Dickinson, Hannah Arendt, Edgar Allan Poe og Sylvia Plath for bare å nevne noen få. Utstillingen strekker seg over 100 år, fra svenske Hilma av Klint på starten av 1900-tallet som arbeidet med livsformer og abstraksjoner, til amerikanske Rachel Rose med verket «Sitting, Feeding, Sleeping» fra 2013. Her skildrer Rose menneskeliknende roboter og nedfrosne mennesker, alt bundet sammen med en voice over som handler nettopp om hvorfor vi sitter, spiser eller sover, altså hvorfor vi lever som vi gjør. Høydepunktet for undertegnede var gjensynet med «Human Mask» av Pierre Huyghe som virkelig setter spørsmålsteget ved meningen med det hele. En ape, utkledd som ei jente med en spesialdesignet maske, virrer hjelpeløst rundt i en forlatt restaurant, tilsynelatende i nærheten av

NY NATUR: Lena Selander har projisert en helt ny film over et fotografi som en undersøkelse av stillbilde og det levende bildet, her en installationstill fra «Anteckningar till en film om naturen» fra 2016.

FOTO: LENA SELANDER.

LANDING: «I dette verket kan man på en måte gå inn for landing sier kunstneren Paul Fägerskiöld om «Terra Incognita».

FOTO: PAUL FÄGERSKIÖLD, TERRA INCOGNITA, 2016

«**FOTOGRAFISKA**» kjører videre, nå med «Ikoner – om åttå få finnas» med portretter av folk med Downs syndrom. Emma Svensson står bak kamera for å «synliggjøre mennesker som er en naturlig del av samfunnet vårt, men som sjelden eller aldri synes i det offentlige rommet.»

D SMAK

Å bite i det sure eplet er bare et sunt mellommåltid på veien til det søte liv. ;)

@MRJORGEN

HUMAN MASK: Pierre Huyghe, (Untitled) Human Mask, 2014 (film still).

FOTO: © PIERRE HUYGHE COURTESY THE ARTIST, HAUSER & WIRTH, LONDON AND ANNA LENA FILMS, PARIS

HUMAN MASK: Pierre Huyghe, (Untitled) Human Mask, 2014.

FOTO: © PIERRE HUYGHE COURTESY THE ARTIST, HAUSER & WIRTH, LONDON AND ANNA LENA FILMS, PARIS

Fukushima som ble evakuert etter at tsunamien førte til en atomulykke i byens kjernekraftverk.

«**LIFE ITSELF**» er en utstilling som kommer med veldig få svar, men i stedet åpner opp for en rekke spørsmål. Og, noe av det beste er å se eldre verk fra Modernas samling i dialog med verk fra yngre kunstnere.

Samspill mellom eldre og yngre kunstnere fungerer også svært godt på Galleri Riris i Stockholm. I utstillingen «Tanken fyller rommet» er Beth Laurins verk på papir en perfekt åpning inn til to filmer av den yngre Lina Selander. Sistnevnte var Sveriges utstiller ved Veneziabiennalen i fjor, har nettopp avsluttet en større utstilling på Moderna Museet og kommer til Oslo Kunstforening i januar neste år. Noen få timer før jeg møter henne i galleriet dagen før åpningen, har hun ferdigstilt det flunkende nye verket «Anteckningar til en film om naturen».

Filmen blir projisert på et fotografi av en tidligere rettssal som nå brukes som et utstillingsrom, der et filmlerret har tatt dommerens plass. Selander forklarer at filmen handler om en undersøkelse mellom et levende bilde og et stillbilde, og en undersøkelse mellom film, natur og blikket. Hun er svært beåret over å stille ut sammen Beth Laurin som var som en rollemodell for henne under studietida.

– Jeg så mye av hennes verk da jeg gikk på kunstakademiet, og jeg tror det er bra at vi alle tar oss tid til å se på eldre verk om igjen.

SELANDER er redd for at alt går så fort.

– Det er som om vi ikke har ordentlig tid til å ta inn noe lenger. Jeg blir ofte spurt på mine åpninger hva jeg skal lage etterpå, og man får jo lyst til å stoppe opp og si: Nå har

jeg nettopp laget dette, hva om vi bare fokuserer på dette akkurat nå? I denne utrolige tsunamien av bilder tror jeg det vokser fram en lengsel etter å bruke tid på noe ordentlig. Og at vi må se historien vår for å forstå hvor vi er akkurat nå.

Selander beskriver sine verks som langsomme.

– Jeg håper denne utstillingen tilbyr en sterk materialitet og en genuin interesse for bildet og hva bildet er for noe. Man kan ta seg inn i verkene når man kommer hit.

Og det har Selander rett i. Sitatet fra Walter Benjamin i filmen gir gode refleksjoner på vei ut: «Blikket er den siste drappen i mennesken».

PÅ DEN andre siden av byen har kunstneren Paul Fägerskiöld tatt utgangspunkt i fotografiet «Pale Blue Dot», et bilde av jorda tatt av Voyager 1 på oppdrag av astronomen Carl Sagan. I fotografiet er jorda bare en bitte liten blå prikk. Bildet omhandler farger, perspektiv, avstand og tid, og fungerer godt som en overskrift for utstillingen. Fägerskiöld tar smilende imot i galleriet dagen etter åpningen, hans andre på Nordenhake Stockholm. Kunstneren har hatt en kometkarriere siden han gikk ut av det svenske kunstakademiet i 2010, og denne utstillingen består av tre ulike serier som Fägerskiöld arbeider på for tiden: *The White Flag paintings*, som viser flagg fra nasjoner som ikke finnes lenger, *Spray paintings* og *Landscape Paintings*. Og alt henger sammen ifølge kunstneren.

– Jeg har mer eller mindre jobbet parallelt med disse temaene de siste åra. Jeg har sett på hvordan persepsjon fungerer, og hvordan vi ser på bilder som en representant for hvordan vi ser på virkeligheten.

Det er ikke noe kronologisk narrativ i ut-

stillingen ifølge Fägerskiöld.

– Reisen som finnes i galleriet, gjennom flaggene til land som ikke lenger finnes, viser tiden som har forsvunnet. Flaggene med sola i seg er hengt i solas linje, så sola blir både et symbol og en tidsmarkør,

FOR Fägerskiöld handler utstillingen om forandring, og hvordan forandring fungerer.

– Hver utstilling finner seg selv, akkurat som hvert maleri finner seg selv. Alt mitt arbeid har med hvordan vi skaper mening, og alle verk behøver betrakteren for å bli fullendt. Vi sitter i vinduskarmen til galleriet, og rett foran oss henger verket «Terra Incognita» fra 2016 som viser jordas overflate.

– Det finnes alltid et rom mellom lerretet og betrakteren, og dette verket blir kanskje et bilde som leker med hvordan bilder oppfattes.

Fägerskiöld forteller om en video hvor Carl Sagan forklarer hvordan 4D-perspektiv fungerer. – Vi kan aldri oppfatte noe i 4D, men vi kan oppfatte skyggene av det. Og et bilde blir en modell av virkeligheten.

VI kommer inn på utstillingen på Moderna og snakker om hva som er oppdraget til en kunstner i dag.

– Min morfar sier at en kunstners oppdrag er å gjøre valg. Jeg tror at en del av arbeidet er det, men jeg tror det også handler om å utvikle vår stemme, vår måte å uttrykke noe på som gir mening for andre. Jeg er vokst opp i denne delen av Stockholm, og føler at mange samtaler jeg overhører her, dreier seg mye om det som ikke er så viktig, eller det handler om veldig konkrete problemer akkurat nå. Kanskje vårt oppdrag er å arbeide med et større bilde?

D WANDRUPS UTVALGTE

FREDRIK WANDRUP
fwa@dagbladet.no

Stjernetreff i Oslo

KONSERT/CD: Fornemme gjester besøker Oslo i helgen. Det går trygt an å si at

Bettye LaVette er på høyden av sin karriere, til tross for at hun fylte 70 i januar. Men det har hun på mange måter vært i størs-tedelen av sin over 50 år lange karriere. Selv

hevder hun å være en av de eldste kvinner i bransjen og at det må være å betrakte som «mirakuløst».

I morgen kveld stiller la grand dame på **Cosmopolite**, med fire musikere i bandet. Det er grunn til å vente eksplosjoner av rytm'n blues og soul, rock og poesi når LaVette går på scenen. På 2000-tallet har hun gått fra den ene triumfen til den andre, særlig med sine finstemte coverversjoner i grenselandet mellom jazz og rock'n roll. Det fabelaktige fjorårsalbumet «**Worthy**» rommer ti sanger av **Dylan, Stones, Beatles** og **Mickey Newbury**.

Lørdag dukker **Allan Harris**, som nylig fylte 60, opp på samme scene på Torshov i Oslo. Harris er en av dagens mest påaktede innen den amerikanske crooner-tradisjonen og blir sammenlignet med **Tony Bennett** og **Nat King Cole**. Han er «utdannet» på spillesteder i Harlem, New York, og angir alle fra **Jimi Hendrix** til **Miles Davis** som inspirasjonskilder. Hans svingende album «**Black Bar Jukebox**» kan være trøst for alle som ikke får hørt ham live.

D DIKTET

Redigert av: TOM STALSBERG
tst@dagbladet.no

FOTO: TOM STALSBERG

www.kystverket.no

– Kontakt Kystverket

For trygg seilas mangler:
Skip
Seil
Anker

MARIT BOLSØ BRODERSEN
Fra den nye samlinga «Dobbel V»
(Aschehoug Forlag 2016)